

KAPITTELSTOKJES

Herkomst toponiem De Drie Ossen.

Het zoeken naar de herkomst van een naam is altijd weer een boeiende belevenis. Heel vaak is het echter zo dat men in het ongewisse blijft voor wat betreft een bewijsbare herkomst van een naam. Wanneer uit archiefonderzoek niets gevonden wordt, dan kan mogelijk een mondelinge overlevering nog uitkomst bieden. En een mondelinge overlevering of die op waarheid berust of niet is op zichzelf al interessant genoeg. Zo vertelde Riek Jonkers op een praatavond van de heemkundekring dat haar altijd verteld was dat de naam "De Drie Ossen", van de herberg langs de Beekse Dijk (gesloopt bij de aanleg van het fietspad, langs de Beekse Dijk), te danken was aan het feit dat daar in de vorige eeuw een drietal verstokte vrijgezellen huisden.....

Heel erg oud is de naam "Drie Ossen" kennelijk niet. Sedert, in ieder geval 1927, is deze naam op stafkaarten gegeven aan het gehele gebied ter hoogte van de voormalige herberg langs de Beekse Dijk. Deze naam ontbreekt op de stafkaartuitgave van 1901. Terwijl op het kadastrerminuutplan (sectie H1) van 1832 daar terplaatse zelfs geen enkele bebouwing is. De herberg "De Drie Ossen" is dus 19^e eeuws. Het grootste gedeelte van het gebied tot aan de Snelle Loop is trouwens ook pas ontgonnen in het begin van de 19^e eeuw. Zou de naam toch niet afkomstig zijn van de ossen, die daar ter plaatse de ploeg trokken? In de Heemkamer bevindt zich een uithangbord dat in ieder geval drie ossekoppen telt. Op een nog ouder bord, te zien op een uitvergroete foto van omstreeks 1900, zien we drie ossen, staande achter elkaar, afgebeeld.

A.O.

HET WAPEN VAN ELSENDORP

Jan Hoeymakers uit Elsendorp maakte ons attent op iets bijzonders. In "SUMMA", Encyclopedie en Woordenboek, uitgave van 1974, daarin prijkt nota bene Hét Wapen van Elsendorp en dat terwijl dit pas 55-jarige dorp helemaal geen wapen heeft. Er is althans geen Elsendorper te vinden die daar weet van heeft. Hoe komt het wapen dan in de Summa? Och, ze hebben er gewoon iets van gemaakt!

Elsendorp is genoemd naar Gerlacus van den Elsen. Mogelijk is Summa gaan zoeken naar een wapen van het familiegeslacht Van den Elsen. Naar zeggen van Peter van den Elsen is er een wapen van een familie Elsen of Van den Elsen dat inderdaad overeenkomt met het hierbij afgebeelde wapen: een groene boom op een wit schild.

De Gemertse familie Van den Elsen heeft daar echter niets mee uitstaande. Ze hebben er bij de Summa voor wat Elsendorp betreft een potje van gemaakt. Onder 'Gemert' lezen we in dezelfde uitgave dat in die gemeente zich een ziekenhuis bevindt. Nou ja, daar moet iemand anders maar eens over schrijven.

A.O.

